

20

22

San Telmo
Museoa

SAN TELMO Museoa

STM

nire
pasioa!
¡Mi
pasión!

2

120

San Telmo Museoa 1902 — 2022

2022. urtean, nabarmentzeko moduko zenbait gertaera izan ziren **San Telmo Museoa**n. Garrantzitsuenak bi hauek izan ziren: Museoaren inaugurazioaren 120. urteurrena, zeina urrian ospatu baitzen, eta **Jorge Oteiza eta Eduardo Chillida**ren erakusketa, mugarrira artearen historian, lehen aldiz jarri baitzuen batera ikusgai bi artisten obra. Apiriletik urrira bitarte bisitatu ahal izan zen, eta 55.000 bisita izan zituen.

Gainera, ICOM España eta **San Telmo Museo**aren arteko elkarlanean, **III. Museologia Topaketa** egin zen San Telmon irailaren 29tik urriaren 1a arte, **Kontakizun berriak museoetan** izenburupean.

Museoaren programazioaz gainera, ia normaltasun osora itzultzea izan zen urteko beste gertaera aipagarria, 126.077 bisita izan baitzituen.

Erakusketei dagokienez, esan bezala, 2022an protagonista nagusia **Jorge Oteiza eta Eduardo Chillida. Dialogoa 50eko eta 60ko urteetan** erakusketa izan zen, zeinak herrialdeko arte-panoramaren erdigunean kokatu baitzuen museoa. Bestalde, **Baginen bagarak** eman zion hasiera urteari, eta erakusketa honi esker San Telmok bere bildumak eta bere erakusketa iraunkorra berraztertu ahal izan zituen, emakume artisten lanari buruzko ikuspegitik.

Museoak sakondu egin zuen bere alderdi sozialean, nola eta martxan jarritz ikuspegi sozialeko talde-monitoreak prestatzeko programa bat, haiek ondoren beren taldeekin etor zitezten. Beste berrikuntza bat museoa ixteko ordua aldatzea izan zen, azaroan hain zuzen ere, energia aurrezteko xedez hartutako neurria, 2023ko martxora arte indarrean izango dena.

Sorkuntza garaikideak ere izan zuen lekua 2022an, batez ere **Museo Bikoitza** eta **Artea abian** programen bidez. Lehenengoan, **Iratxe Jaiok** eta **Klaas van Gorkumek** hartu dute parte, beren lana aurkeztu eta lekukoa hurrengo artistari pasatuta: **Heinrich Sachs**-i. **Artea abian**i dagokionez, **Kutxa Fundazioarekin** batera antolatu zen, eta **Kimia Kamvarik** hartu zuen parte. **Indésirables** erakusketan ere, funtsezko eginkizuna izan zuen gaur eguneko nazioarteko arteak.

Urtearen hondarrean, museoak **Bikaintasunagatik emandako Radio San Sebastian saria** jaso zuen, **Artea eta kultura** kategorian, *kontuan harturik 120 urtez izan duen ibilbidea, aniztasunaren, azalpen-kalitatearen eta tokikoaren alde apustu eginez.*

Ondarea: bildumak eta dokumentazioa

2022. urtean, 312 objektu eta artelan geureganatu genituen erosketa edo dohaintza bidez.

Horien artean dira **Goyaren** grabatu-sail bat, **Desastres de la Guerra**, eta **Asier Mendizabal, Menchu Gal, Mariano Arsuaga** eta **Inés Medina** autoreen obrak, bai eta XX. mendearen hasierako Donostiaren kartel turistikoak ere, zeinak 2023an egingo den erakusketa batean agertuko baitira, eta **Amable Ariasen** marrazki eta dokumentuen bilduma bat, zeina, aurrez erositako akuarela-bilduma batekin batera, erakusketa batean jarriko baita ikusgai 2023an.

Urtean zehar, bildumako 38 pieza atera ziren mailegutuan beste erakunde batzuek antolatutako aldi baterako 10 erakusketatara. Horiei, **San Telmo Museoa** ekoiztiko edo bertan ikusgai jarritako aldi baterako erakusketetan jarri izan diren piezak gehitu behar zaizkie. **Goyaren Desastres de la guerra** saileko 32 grabatu **Indésirables** erakusketan izan ziren ikusgai, eta pieza bat **Rosa Valverde. Arte kaxak** erakusketan.

Gordailuan, ohiko lanak egin ziren: bilduma erosi berriak erregistratzea eta egokitzea, bildumen argazkiak egitea, bertan egindako kontsultei erantzutea eta mailegutuan utzitako bildumen edo museoko erakusketa iraunkorrerako obren nondik norakoa zaintzea. Gainera, **Antton Elizegi Funtseko** 5.000 argazki baino gehiago erregistratzeko lanak egin ziren, bai eta Zorroagan biltegitratutako bildumak **Gordailura** eraman eta han erregistratu eta egokitu ere. Orobat, XIX. mendeko artearen bilduma berrikusteko lanean jarraitu genuen, **Mikel Lertxundi** lankide genuela.

Kanpoko kontsulten zerbitzuari dagokionez, dokumentazioa sorrarazi zuten 85 kontsulta baino gehiagori eta irudiak erreproduzitzeko 46 eskaerari erantzun zitzairen. Barneko kontsulta- eta dokumentazio-zerbitzuak zorrotz jardun behar izan zuen San Telmon bertako funtsak erabiliz egindako erakusketen dokumentazio-premiei erantzuteko, hots, **Indésirables** eta **Rosa Valverde. Arte kaxak** edo 2023an egingo diren **Amable Arias banbalinetan, 90 berriak** eta euskal kartelismoaren erakusketa, **Klima ideala. Turismo ilustrazioa Gipuzkoan**.

Amable Arias dohaintza © Oskar Moreno

Ondarea: kontserbazioa eta zaharberritzea

Kontserbazioari dagokionez, 2022an, museoan bertan zein **Gordailuan** kontserbazio prebentiborako egin ohi diren lanez gainera, honako proiektu hauei ekin genien:

Martxan jarri zen **Eraikin Historikoen Aurrealdeak Kontserbatzeko Plana**, nola eta Petra S. L. enpresari esleitutako lanak exekutatzuz eta segimendua eginez. Gainera, aintzat hartzeko moduko subentzioa jaso genuen **Gipuzkoako Foru Aldunditik** lan horiek egiteko.

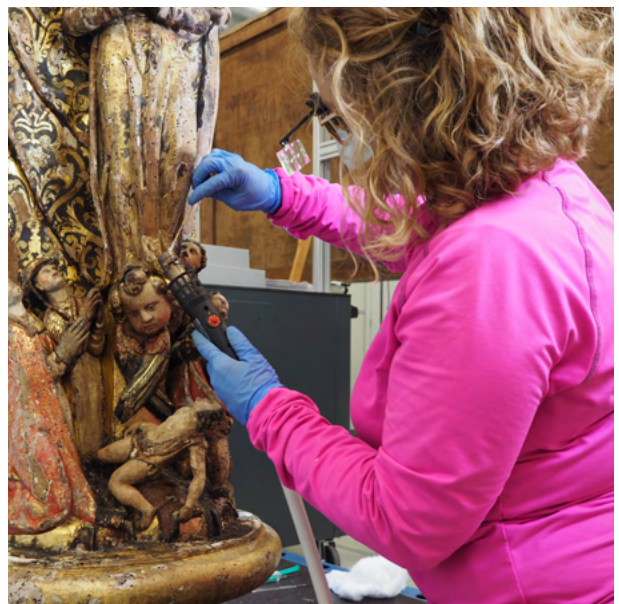
Hitzarmen hirukoitza sinatu zen **Euskal Herriko Unibertsitatearen, Casino Kursaal Fundazioaren** eta **Donostia Kulturaren** artean, EHU zaharberritzen has dadin Fundazioak **San Telmori** lagatako obra bat, **Kursaal** zaharraren dekorazioko-pieza bat; bai eta beste hitzarmen bat ere, **San Telmok** jabetzan duen obra bat **Diego Polo** pintorearena dela frogatzeko behar diren azterketa analitikoak egiteko.

Beste kontserbazio-proiektu interesgarri batzuk: Eskultura Publikoa Kontserbatzeko Proiektuaren bigarren fasearen exekuzioaren segimendua, Hiri Artearen katalogazioa EHUrekiko praktika-hitzarmen bati esker, eta argazkiak kontserbatzeko eta zaharberritzeko beste proiektu batzuk, **Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya**ko Argazkigintza masterreko ikasle batekin, praktikak egin zituena.

Kontserbazio-proiektu handia izan zen, bestalde, Zorroagan zegoen harrizko lanen bildumaren biltegia osorik hustu eta *Gordailura* eramatea.

Zaharberritze lanei dagokienez, hona hemen nabarmenenak:

- **Elena Brockmannen *Patio de un parador*** obra zaharberritzeko eta museoratzeko proiektua, eta prozesu horren bideoa egitea.
- **Sorospen eta Bidaia Oneko Ama Birjinaren** zaharberritzea eta erakusketa iraunkorrean kokatzea, hitzaldia eta bideoa lagun, zabalkunderako.
- Arma zuria, 2. eta 3. faseak, ezpaten bilduma. Kontserbazioa eta zaharberritzea.
- Berriki erositako **Goyaren *Desastres de la guerra*** grabatuen bilduma zaharberritzea eta egokitzea.
- **Kochen** gerrako albuma kontserbatzea eta zaharberritzea.
- **San Telmo Museoko** 31 akta-liburu historiko kontserbatzea eta zaharberritzea.
- **Carlos Sanzen *Viet-Nam***, dohaintza berria.
- **Manuela Campa, *Claustro de San Telmo***, San Telmo Museoaren Lagunen Elkarteak dohaintzan emandako margolana.
- **Ortiz Echagüeren *Lavandera*, Gordailuan.**
- Argizaiolak, museoko erakusketa iraunkorrean ikusgai dagoen bildumaren zaharberritzea eta anoxia, eta beira-arasaren garbiketa.
- Berriki goiko klaustroan ipinitako **Zumetaren** obrarentzako euskarria diseinatzea eta produzitzea.

Sorospeneko Birjinaren zaharberritzea

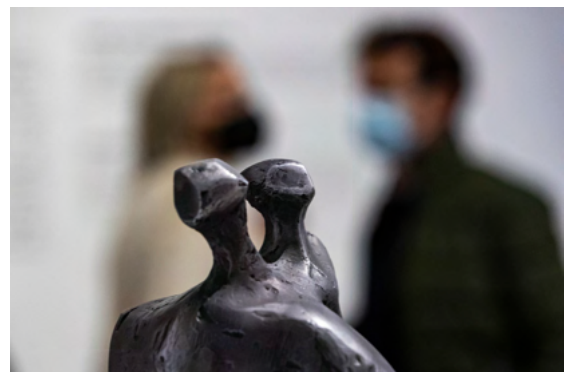

Jorge Oteiza eta Eduardo Chillida. Dialogoa 50eko eta 60ko urteetan erakusketa © Oskar Moreno

Aldi baterako erakusketak

Urtea hasi zenean, ikusgai zen **Baginen bagara** erakusketa, erakusketa garrantzitsua, zeinarekin batera emakume artisten lanek gure bildumetan duten presentziari buruzko ikerketa bat izan baitzen, ondoren erakusketa iraunkorrean agerbidea izan duena. 10.500etik gora lagun izan ziren aretoetan hura ikusten, eta nabarmentzekoa da haren inguruan antolaturiko jarduera-kopurua.

Formatu handiko erakusketei dagokienez, nabarmentzekoa, halaber, **Jorge Oteiza eta Eduardo Chillida. Dialogoa 50eko eta 60ko urteetan** erakusketa. 55.000 bisitari baino gehiago izan ditu, eta programazio interesgarria izan zuen osagarri. Jakin-min handiena piztu duen erakusketa izan da museoa 2011n berriro ireki zenez geroztik.

Jorge Oteiza eta Eduardo Chillida. Dialogoa 50eko eta 60ko urteetan erakusketa © Oskar Moreno

Urtea amaitzeko, bi erakusketa egin ziren aretoetan: **Indésirables. Bonbardaketatik esparrura. Erbesteratzearen ibilbideak**, zeina 2023ko urtarrilaren 29ra arte bisitatu ahal izan baitzen, eta **Women are beautiful**, Garry Winogranden argazkiak, hau ere egun bereraino ikusgai.

Women are beautiful erakusketa © Oskar Moreno

Indésirables. Bonbardaketatik esparrura. Erbesteratzearen ibilbideak erakusketa © Oskar Moreno

Bizitza erakusketa, Gervasio Sánchez © Iñigo Royo

Laborategia guneak ere erakusketa interesgarriak hartu zituen 2022an: urteari hasiera emateko, **Rosa Valverderen *Arte kaxak***, eta ondotik ***Bizitza***, **Gervasio Sánchezen** argazkiak, eta ***3x4=ORAIN***, argazki-liburuaren inguruko erakusketa, zeina beste leku batzuetan ere izan baita urtearen amaieran. Azaroaren 25etik eta 2023ko otsaila arte, ***Alef*** erakusketa izan

da, **Kimia Kamvari** artistarena, **Artea abian** proiektuaren barruan, **Kutxa Fundazioak** eta museoak elkarrekin antolatua.

Iratxe Jaio eta **Klaas van Gorkum**en ***Paperezko inperio baten atlasa***, **Museo Bikoitza** programaren barruan, museoko elizan bisitatu ahal izango da, 2023ko udara arte.

Rosa Valverderen Arte kaxak, Artzaina eta kosmosa, 2004

Paperezko inperio baten atlasa, Iratxe Jaio&Klaas van Gorkum. Museo bikoitza. © Oskar Moreno

Jarduerak

Euskal Herriko museorik zaharrena izan arren, museo modernoa da **San Telmo**, ondareaz eta gaur egungo gizartearen kezka eta erronkez arduratua. Programazioa dinamikoa da, euskal gizartearen interes eta sentsibiltate desberdinetara irekia, eta era askotako jarduerak proposatzen ditu.

Aldi baterako erakusketekin lotutako programazioa adibide egokia da jarduera horien gaien zabaltasuna eta formatuaren askotarikoa ikusteko. 2022an, ugariak izan ziren hitzaldiak, mahai inguruak, autore-bisitak, performanceak, zinea, musika, haur eta familientzako programak, eta denen artean era askotako begiradak eskaini zizkieten aldi baterako erakusketetan jorratutako gaiei.

Bestalde, ondarearen inguruko jarduerak – bilduma, etnografia, arkeologia, historia eta euskararen ingurukoak-, zutarri funtsezkoa dira oraindik ere museoaren programazioan. **Aranzadi Zientzia Elkartearen Arkeologia eta Etnografia Jardunaldietan** ez ezik, museoak parte hartu zuen

ondareari buruz sentsibilizatzeko beste programa batzuetan; esaterako, **Ondarearen Europar Jardunaldietan** edo **Errota Egunean**. Aipamen berezia merezi du **Barne Begiradak** hitzaldi-zikloak, museoaren jardun ezkutukoena ezagutarazteko pentsatua, zaharberritze- eta ikerketa-egitasmoen berri emanez, askotan herritar gehienek ez baitituzte ezagutzen. **HAU Euskal Herriko Objektu Tradizionalen Diseinu Lehiaketa, Bitamine Faktoriak** antolatuta, ere adibide ona da museoak ondarea ikuspegi garaikide batetik berrirakur dadin egindako lana agerian jartzeko. Hain zuzen ere, **ICOM Españaiko Museografia Jardunaldiek, San Telmon** egin baitira 2022an, museoetan kontakizun berria sortzea izan dute gaitzat.

Euskara, gure kulturaren ondare berezia den aldetik, zehar-lerroa izan zen hainbat eragilerekiko lankidetzan osatutako programazioan; besteak beste, honako hauekin: **Jakin, Elkar, Iametz, EUE, Ikastolen Elkartea, Soziolinguistika Klusterra, Donostiako Euskara Zerbitzua, Bagera Elkartea** eta **Donostiako Euskaltegiak**.

Kukai & Maite Larburu. *Chillida eta Oteiza dantzan* © Oskar Moreno

2022ko HAUren lehiaketaren sari banaketa

Queridas viejas Performance, María Gimeno
© Oskar Moreno

Urtean zehar, museoa komunitateari hurbiltzen saiatu ginen, publiko-sail jakin batzuekiko harremanak landuz: bertako publikoa, gazteak, gizarte-talde jakin batzuk... Kultur aisialdia, haur eta familientzako jarduerak, museoaren proposamen ondo finkatua dira dagoeneko, sormena modu ludiko eta intuitiboan lantzeko. 2022an, zabaldu egin zen autore-lantegien programazioa, eta sortzaileen eta familien arteko topaguneak sortu ziren.

Hirian izaten diren jaialdiekin lotutako programazioa lantzen ere jarraitu genuen: **Musika Hamabostaldia, Jazzaldia, Zinemaldia...**; bai eta **Musikagileak Musika Garaikidearen Zirkuituarekin, Donostiako Udalaren Musika eta Dantza Eskolarekin** edo **Francisco Escudero Kontserbatorioarekin** egindako elkarlana ere, eta dagoeneko ezaguna den **San Telmo Gaua**.

San Telmo Gaua © Oskar Moreno

Jazzaldia, Vadim Neselovskyi © Lolo Vasco

Vespa museoko erakusketa iraunkorrean, Modernitatearen hasiera eremuan © Oskar Moreno

Erronkak

Ohikoa denez, museoaren Erronken programazio-ildoan, auzi garrantzitsuak eztabaidatu ziren: **klima-aldaketa**, **Agora K2050** zikloaren barruan, Donostiako Udalak eta Cristina Enea Fundazioak antolatua; bai eta **giza eskubideen** inguruko zenbait alderdi ere, **Euskal Herriko Unibertsitatearekin** batera, zeinean **Ukrainari** eskainitako saioak ikus-entzuleen artean izandako harrera nabarmendu baitzen.

Orobat, **demokraziak dituen mehatxuak** eta **eskuin muturraren goraldia** ere jorratu ziren **Europar Elkarrizketak** zikloan, **Globernancerekin** batera antolatua, eta gizon eta emakumeen arteko desberdintasunak aztertzen jarraitu zen **feminismotik**.

Aukera izan genuen, halaber, ikuspuntu desberdinak parez pare jartzeko urteotan pairatu dugun **pandemiaren** ondorioei buruz, **Jakiunderekin** lankidetzan, antropologiatik, psikoanalisitik edo literaturatik. Horiek guztiek, erakusketekin zerikusia zuten beste jarduera batzuekin batera, oso programa interesgarria osatu zuten.

Berritasun bat: DIPCeekin hasitako lankidetzeta, hitzaldi eta elkarrizketa diziplinartekoen ziklo bat izango da 2023an, zeinari esker begiratu bat egingo baitzaie **neuroteknologiei** fisikatik, medikuntzatik eta gizarte-zientzietatik.

Rafael Yuste irakasleak eman zion hasiera, **Neuroderechos, los Derechos Humanos y la Neurotecnología** gaiaren inguruan.

Hezkuntza

2022an, erabat normaldu ziren ikasleen eta beste kolektibo batzuetako kideen bisitaldiak, eta, pixkanaka, pandemia aurreko datuetara hurbildu ziren. Bisitarien kopurua % 47 emendatu zen aurreko urtearekiko. 10.495 lagun etorri ziren museora taldekako bisitaldietan urtean zehar, 466 taldetan banatuta.

Etorritakoen erdia ikasleak izan ziren (% 49,6), eta gutxixeago beste gizarte-sail batzuetakoak (% 9,5); beste guztiak, beren kontura etorritako taldeak (% 8,7) eta tour operadoreak (% 6,4). Horri gehitu behar zaio programaturiko bisitaldi gidatuetara banaka etorritako bisitarien hazkundea (% 21,6), astearte eta larunbat guztietan eskaintzen baitira, bai eta museoaren 120 urteak ospatzeko antolatutako bisitaldi berezietara etorritakoak ere, edota +55 kultur gidariek egindako bisitaldietakoak.

Bi kanpaina egin ziren, apirilean eta urrian, aldi baterako erakusketen hasierarekin batera, hizkuntza-eskaintza ezagutarazteko. Hezkuntza-departamentuak ahalegina egin zuen bai irakasleei eta bai familiei material didaktikoak eskaintzeko. **Jorge Oteiza eta Eduardo Chillida. Dialogoa 50eko eta 60ko urteetan** erakusketari dagokionez, material didaktikoa sortu zen ezagutza berriak

biltzeko eta erakusketaz modu autonomoan gozatzeko, eta **Indésirables** erakusketarako, berriz, bisitaldi dialogatuak eskaini ziren, ikasleen parte aktiboaz baliatuz alegia.

Ikasturtean zehar, halaber, **Hezitzaileen heziketa** proiektu izaera sozialekoa jarri zen martxan, museoa bisitatu ohi duten gizarte-taldeen monitorentzako prestakuntza. Hartara, aukera eskaintzen zaie geroago museoa bisitatzeko eta beren taldeak modu autonomoan gidatzeko.

Gainera, nabarmentzekoa bosgarren aldiz segidan egin zirela **Dolugelan Jardunaldiak, Bidegin Elkartearekin eta Donostiako Irakasleen Orientaziorako Zentroarekin** lankidetzan. Jardunaldi horietan, irakasleek, familiek eta osasungintzako profesionalak hartu zuten parte, eta baliabideak eta esperientziak eskaini zituzten gaixotasun larriari buruz hezkuntzaren esparrutik.

Familia tailerra Aran Santamariarekin © Oskar Moreno

3x4 = ORAIN aurkezpena © Oskar Moreno

CDD-Liburutegia

Gabriela Cendoyaren argazki-liburuen bilduma ezagutarazi eta ikusarazteko eginkizuna du liburutegiak 2017tik, eta 2022an museoak **3x4=ORAIN** aldi baterako erakusketa ekoitzi zuen, **Jon Cazenave** artista zelarik komisario lanetan. Bildumako 30 argazki-liburu aztertu ziren, eta ikusleen esku jarri, gozamen bide izan zitezten. Erakusketa Soriara joan zen abenduan, hango Udalak hirian Argazki Zentro Nazionala sortzea bultzatzeko ekintzen baitan programatu baitzuen.

Bilduma ezaguna da nazioartean, eta bera kudeatzen duen museoa ere ari da sartzten pixkanaka argazki-liburuen unibertsoan, eta erreferentzia gune bihurtzen. 2022an, lankidetzan estuan jardun genuen argazkiarekin eta argazki-liburuarekin lotutako jaialdi eta lehiaketekin; besteak beste, **BAFFEST** (Emakume Argazkilarien Jaialdia, zeinak Barakaldon baitu egoitza) eta **ArtLibris** (artista-argitalpenetan, argazki-liburuan, pentsamendu garaikidean, autoedizioan eta argitalpen digitaletan espezializaturiko azoka editoriala) izenekoekin. Bi kasuetan, museoa bilduma garrantzitsu honen gordetzailerik gisa izan zen bertan. Orobat, prestakuntza-zentroekiko harremanak estutu genituen, eta hala, museoko liburutegirako bisita irakaskuntza-programaren lagungarri garrantzitsu bihurtu zen. Esate baterako, **Mondragon Unibertsitateko** Ikus-entzunezko Komunikazio fakultateko ikasleek bisitatu gintuzten, **Elias Querejeta Zine Eskolakoek**, eta **Usandizaga Institutuko** publizitateko goi-mailako ziklokoek, besteak beste.

2022ko abenduan, ia 3.200 alek osatzen zuten argazki-liburuen bilduma, denak kontsultagai, doan, liburutegian.

2022an zehar, segida eman genion jardueren ohiko programazioari. Hainbat artista izan genituen gure artean; besteak beste, **Paula Anta** (Argazkigintza Garaikideko Nazioarteko Pilar Citoler Saria), **Thibaut Tourmente** frantziarra, **Raymond Meeks** estatubatuarra, **Toni Amengual**, **Cris P. Lareo**, **Espe Pons** eta **Lander Rezola**. Argazki-liburuari buruzko lantegi bat ere antolatu zen, **Juanan Requena**, **Enric Montes**, **Caroline Benichou** eta **Israel Montes** eskutik, eta oihartzun handia izan zuen irakasleon goi-mailari esker.

Bestalde, liburutegiak dokumentuen bidez lagundu zien museoan egindako aldi baterako erakusketei, dela argazki-liburuekin (**Indésirables**), dela material iraungikorra prestatuz (erakusketa zaharretako liburuxkak) **Baginen bagara** delakoan.

Liburutegitik, halaber, **Artista Liburuaren inguruko VII. Topaketak** koordinatu ziren, zeinak 2022an elizan egin baitziren lehen aldiz, eta jende asko erakarri eta antolatzaile eta erakusleen atsegina eragin baitzuten.

Argitalpenak

2022an, museoak hiru argitalpen kaleratu zituen. Batetik, Oteiza eta Chillidaren erakusketako katalogoa, lau hizkuntzatan. Bestetik, **Rosa Valverde**ren erakusketako katalogoa argitaratu zen, bai eta **3x4=ORAIN** erakusketaren osagarri gisako egunkari-katalogo bat ere.

15

Urgull

Urgull mendiko monumentu multzoak Donostiaren ondarea eta historia ezagutzeko aukera ematen du. Mendiko ondare-elementuak hiriaren iraganaren lekuko dira, eta, bestetik, mendiak, kokapen ezin hobeari esker, gaur egungo hiriaren ikuspegi bikaina eskaintzen du. Eskaintzaren osagarri, **Donostiari begira** erakusketa, Motako Gazteluko kaserna zaharretan, zeinak hiriaren historia modu hurbil eta entretenigarrian kontatzen baitu.

2022. urtean, azken urteetako joera berreskuratu zen, eta erakusketak 133.600 bisitari izan zituen martxotik abendura bitarte. 2022an, azaroan izandako bisitarien kopurua nabarmendu zen, aurreko urteetan baino handiagoa, eguraldi onari esker. Ohi bezala, ikusleak turistak izan ziren gehienbat, %90 inguru. %16,69 espainiar turistak izan ziren, eta %29 Frantziakoak.

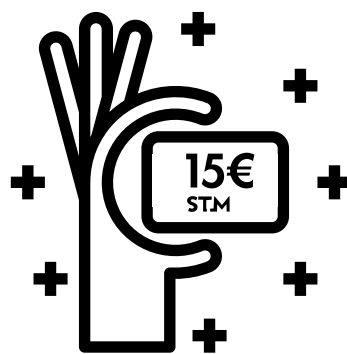
Komunikazioa

2022. urtean, eutsi egin zitzaion museoaren hitzaldi gehienak digitalki ere eskaintzeari. Aipatzekoa, Ukrainari buruzko hitzaldiak 250.000 ikuspen izan zituen egun gutxian, eta 370.000tik gora guztira.

Urtean zehar, museoak 14 prentsurreko eman zituen (azpimarratzekoa da beste erakunde eta entitate batzuen aurkezpen batzuk ere egin zirela, gai eta proiektu interesgarrien ingurukoak), eta 18 prentsa-ohar igorri ziren.

Webgunea erabili zutenen kopurua 160.000 ingurukoa izan zen, eta, oro har, urtean zehar handituz joan zen sare sozialetako jarraitzaileen kopurua. Gaur egun, 21.000tik gora dira.

Bestalde, 5.800 lagunek baino gehiagok jaso zituzten museoak bidalitako boletin elektronikoak, hots, programazioari buruzko informazioa, bazkideentzako abantailak, hezkuntza-proposamenak eta familientzako jarduerak.

Publizitateari dagokionez, museoak publizitate-iragarkiak eta spotak sartu zituen komunikabideetan, batez ere museoaren babesle edo enpresa ongile diren komunikabideekin egindako lankidetzak-akordioen bitartez -**EITB, El Diario Vasco, Berria, Noticias de Gipuzkoa, Gara, Naiz, 11 Telebista, Argia**-, aldi baterako erakusketei eta bazkide-kanpainari zabalkundea emateko, batik bat. Orobat, museoak publizitate-plan bat egin zuen komunikabide espezializatueta eta orokorretan, jardueren zabalkundea areagotzeko ikus-entzule potentzialen artean.

2022an egindako kanpaina nagusiak **Oteiza eta Chillidaren** erakusketarena eta museoaren 120 urteena izan ziren. Azken horretan, museoa hurbila eta partekatua dela erakutsi nahi izan zen.

